Dosarul nr. **2r-169/24** Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni)
judecător Țurcan Lilia

D E C I Z I E
30 septembrie 2024

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele completului, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Svetlana Șleahtițki

Examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Stețenco Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 03 aprilie 2024 în cauza civilă la cererea înaintată de Covali Silvia privind constatarea faptului cu valoare juridică, prin care cererea de revizuire a fost declarată inadmisibilă,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 15.09.2023 Covali Silvia a depus cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii. În calitate de persoană interesată a fost antrenată Primăria or.Dondușeni.

În motivarea cererii Covali Silvia a invocat că, este sora defunctului *****, decedat la *****. Defunctul ***** deținea în proprietate privată teren agricol cu S = 1.3633 cu nr. cadastral ***** și teren agricol cu S=l,3647 ha cu nr. cadastral *****, amplasate în extravilanul *****, precum și 1/6, 2/3 din terenul agricol S = 1,3817 ha cu nr. cadastral *****.

Covali Silvia a solicitat constatarea faptului juridic al acceptării succesiunii de către ultima după decesul fratelui ***** a bunului imobil: 1/6 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (certificat de moștenitor testamentar nr.5784 din 08.2014 (3401/14/8598), precum și 2/3 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație 6190 din 22.08.2014 (3401/14/9108); Teren agricol cu S=l,3647 ha nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/586); Teren agricol cu S=l,3633 ha cu nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație nr.1-82 din 20.01.2022 01/22/585), recunoscând-o pe Covali Sivia, născută la *****, IDNP *****, proprietară a bunurilor imobile menționate.

Prin Hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 01.11.2023 înaintată de Covali Silvia către Primăriei or. Dondușeni cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică a fost admisă.

S-a constatat faptului acceptării succesiunii de către Covali Silvia după decesul fratelui ***** a următoarelor bunuri imobile:

- ✓ 1/6 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul *****, care-i aparținea lui ***** în baza certificatului de moștenitor testamentar nr.5784 din 12.08.2014(3401/14/8598), precum și 2/3 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.6190 din 22.08.2014 (3401/14/9108);

✓ Terenul agricol cu S=l,3647 ha nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul s.***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/586);

✓ Terenul agricol cu S=l,3633 ha cu nr. cadastral *****, amplasat in extravilanul ***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/585).

La data de 07.02.2024 Stețenco Andrei a depus cerere de revizuire a hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2p/s- 98/2023 din 01.11.2023.

În motivarea cererii de revizuire Stețenco Andrei a indicat că, la începutul lunii ianuarie 2022, după decesul soției și a fiului, s-a înțeles cu ***** că acesta va avea grijă de el, ca urmare, Stețenco Anatolii îi va da casa de locuit din orașul Dondușeni.

Pentru aceasta, la 10.01.2022, Stețenco Anatolii a întocmit procura generală nr. 2-146 la notarul public Anghelina Danil pe numele lui Morari Anatolie. Notarul a solicitat să se prezinte personal, astfel, la 20.01.2022, Stețenco Andrei a încheiat cu ***** un contract de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață.

Prin contractul nominalizat, în schimbul întreținerii lui Stețenco Andrei, i-a înstrăinat lui ***** bunul imobil situat în orașul *****, ***** care este constituit din teren pentru construcție cu suprafața de 0,0620 ha, cu număr cadastral ***** și părțile componente ale acestuia formate din casă de locuit individuală cu suprafața totală de 59,4 m.p. cu numărul cadastral 3*****.01, construcție accesorie bucătărie de vară) cu suprafața totală de 13,5 m.p. cu numărul cadastral 3*****.02, construcție accesorie (șură) cu suprafața totală de 7,4 m.p., cu număr cadastral *****.03. Contractul dat a fost întocmit și autentificat la notarul public Anghelina Danil sub nr. 1-81 la 20.01.2022.

La aceeași dată, 20.01.2022, prin contractul de donație nr. 1-82, la același notar, a donat cu titlu gratuit lui ***** terenurile agricole cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 1,3633 ha și respectiv cu numărul cadastral ***** cu suprafața totală de 1,3647 ha situate în extravilanul s*****.

A indicat că, la 31.05.2022, *****, în baza procurii generale pe care a întocmit-o pe numele lui la 10.01.2022 prin contractul nr. 1-645, autentificat la notarul public Angelina Danil, a donat cu titlu gratuit din numele lui Stețenco Andrei lui însăși imobilul situat în ***** constituit din teren pentru construcții cu suprafața de 0,3912 ha, numărul cadastral ***** și construcția amplasată pe acest teren casa de locuit individuală, cu suprafața totală de 54,0 m.p. cu numărul cadastral *****.

La 13 mai 2023 ***** a decedat. Adresându-se la birourile notariale din raionul Dondușeni, unde ***** avea ultimul domiciliu, la 31.07.2023 a primit răspuns de la notarul Anghelina Danil precum că la moment nimeni nu a depus declarație de acceptare a moștenirii sau cerere privind deschiderea moștenirii, însă la același birou notarial este întocmit testament prin care ***** a testat toată averea fiului Morari Artiom. Astfel s-a adresat în instanța de judecată privind rezoluțiunea contractelor din motivul că moștenitorul Morari Artiom nu are grijă de el.

La 01.12.2023 de către Judecătoria Edineț sediul Dondușeni a fost admisă cererea de chemare în judecată, au fost reziliate contractele de donație nr. 1-82 din 20.01.2022 și nr.

1- 45 din 31.05.2022 precum și contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. 1- 11 din 20.01.2022.

După intrarea în vigoare a hotărârii respective, în luna ianuarie 2024, s-a adresat la Serviciul Cadastral Dondușeni pentru a înregistra hotărârea respectivă întru efectuarea rectificărilor corespunzătoare.

La 15.01.2024 potrivit informației prezentate de Serviciul cadastral Dondușeni, a aflat că o parte din bunurile imobile din contractele reziliate aparțin deja lui Covali Silvia în baza hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2 p/s-98/2023 din 01.11.2023 prin care ultima a fost recunoscută proprietară.

Stețenco Andrei a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2 p/s -98/2023 din 01.11.2023, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii ca inadmisibile.

Ca temei a cererii de revizuire a indicat art. 449 lit. c) Cod Procedură Civilă RM.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, Sediul Dondușeni din 03.04.2024, cererea de revizuire depusă de Stețenco Andrei către Covali Silvia privind revizuirea Hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2p/s98/2023 din 01.11.2023 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Solicitarea recurentului:

La data de 15.04.2024 Stețenco Andrei a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 03.04.2024.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat mai sus, Stețenco Andrei a contestat încheierea primei instanțe din 03.04.2024, depunând recursul la 15.04.2024, astfel Colegiul atestă și constată că recursul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că încheierea contestată o consideră neîntemeiată şi posibilă casării din motivul că la materialele cauzei au fost anexate copia hotărârii de judecată din 01.11.2023 şi din 01.12.2023, copia certificatelor din Registrul bunului imobil din 15.01.2024 şi copia răspunsului notarului din 31.07.2023 care demonstrează faptul că moştenitor legal nu poate fi Covali Silvia, în circumstanţele când defunctul a întocmit un testament, care nu a fost anulat, ori aceasta nu a prezentat nici o probă în acest sens sau cel puţin vreun înscris care ar confirma faptul că moştenitorul testamentar Morari Artiom să o fi împuternicit de a accepta moştenirea. Deşi aceste circumstanţe au fost invocate şi motivate atât prin cererea de revizuire înaintată cât şi în cadrul şedinţei de judecată, instanţa prin încheierea din 03.04.2024 nu s-a expus la acestea.

Invocă faptul că instanţa de judecată prin încheierea din 03.04.2024, deşi a ajuns la concluzia de respingere a cererii de revizuire înaintate de ultimul ca fiind inadmisibilă, nu a invocat nici un motiv care a stat la baza acestei hotărâri expunându-se doar în linii generale referitor la procedura de revizuire ca cale extraordinară de atac.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil şi de contencios administrativ consideră că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 15.09.2023 Covali Silvia a depus cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, solicitând constatarea faptului juridic al acceptării succesiunii de către ultima după decesul fratelui ***** a bunului imobil: 1/6 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (certificat de moștenitor testamentar nr.5784 din 08.2014 (3401/14/8598), precum și 2/3 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație 6190 din 22.08.2014 (3401/14/9108); Teren agricol cu S=l,3647 ha nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/586); Teren agricol cu S=l,3633 ha cu nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** (contract de donație nr.1-82 din 20.01.2022 01/22/585), recunoscând-o pe Covali Sivia, născută la *****, IDNP *****, proprietară a bunurilor imobile menționate.

Prin Hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 01.11.2023 cererea a fost admisă.

S-a constatat faptului juridic al acceptării succesiunii de către Covali Silvia după decesul fratelui ***** a următoarelor bunuri imobile:

- ✓ 1/6 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul *****, care-i aparținea lui ***** în baza certificatului de moștenitor testamentar nr.5784 din 12.08.2014(3401/14/8598), precum și 2/3 din terenul agricol cu S=1.3817 nr. cadastral *****, amplasat în extravilanul ***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.6190 din 22.08.2014 (3401/14/9108);
- ✓ Terenul agricol cu S=l,3647 ha nr.cadastral *****, amplasat în extravilanul s.***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/586);
- ✓ Terenul agricol cu S=l,3633 ha cu nr. cadastral *****, amplasat in extravilanul ***** care-i aparținea lui ***** în baza contractului de donație nr.1-82 din 20.01.2022 (3401/22/585).

La data de 07.02.2024, Stețenco Andrei a depus cerere de revizuire a Hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2p/s- 98/2023 din 01.11.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, Sediul Dondușeni din 03.04.2024, cererea de revizuire depusă de Stețenco Andrei către Covali Silvia privind revizuirea Hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni nr. 2p/s98/2023 din 01.11.2023 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la data de 15.04.2024 Steţenco Andrei a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 03.04.2024, solicitând totodată admiterea cererii de revizuire.

În conformitate cu prevederile art.446 alin.(1) CPC, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanţele, încheierile şi deciziile irevocabile ale tuturor instanţelor judecătoreşti, în condiţiile prezentului capitol.

În conformitate cu art. 447 lit. a), b) CPC, sunt în drept să depună cerere de revizuire: părţile şi alţi participanţi la proces, persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Potrivit prevederilor art. 448 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluţionează de instanţa care s-a pronunţat asupra fondului.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanţa poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate şi sunt probate circumstanţe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esenţiale pentru relaţiile în litigiu şi de natură să influienţeze soluţia adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conţinute în prevederile art. 449 CPC care sunt indicate exhaustiv. Pornind de la aceste cerinţe, instanța relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanţă este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 Cod de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanţe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanţele şi faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanţa a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanţei judecătoreşti care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e^1) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională şi la judecarea cauzei a fost ridicată excepţia de neconstituţionalitate, iar instanţa de judecată sau Curtea Supremă de Justiţie a respins cererea privind sesizarea Curţii Constituţionale sau din hotărârea Curţii Constituţionale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declaraţie, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puţin parţial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanţă de judecată naţională.

Instanța reține că revizuirea este o cale de atac de retractare şi nu reformare prin intermediul căreia se poate obţine anularea unei hotărâri judecătoreşti irevocabile şi reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Recurentul în susținerea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. c).

Atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) CPC - instanţa a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, instanţa de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente şi concludente, iar instanţa urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Revizuentul Stețenco Andrei nu a fost parte la proces și nici nu urma a fi implicat în proces or, la momentul examinării cauzei el nu era proprietarul bunurilor, proprietar fiind persoana decedată. În cazul în care defunctul avea moștenitori, ultimii sunt îndreptățiți să solicite revizuirea pe temei că sa emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Reieșind din cele expuse, Stețenco Andrei nu poate solicita revizuirea pe motiv că în proces nu a fost antrenat Morari Artiom, moștenitor testamentar a defunctului *****.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul Civil reține că hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 01.12.2023 nu este temei de revizuire a hotărîrii din 01.11.2023.

Cu referire la argumentul recurentului cu privire la faptul că instanţa de judecată prin încheierea din 03.04.2024, deşi a ajuns la concluzia de respingere a cererii de revizuire înaintate de ultimul ca fiind inadmisibilă, nu a invocat nici un motiv care a stat la baza acestei hotărâri expunându-se doar în linii generale referitor la procedura de revizuire ca cale extraordinară de atac, Colegiul Civil reține că instanța de fond corect s-a limitat doar la procedura de revizuire, or la examinarea cererii de revizuire se verifică numai temeiurile revizuirii, alte circumstanțe fiind verificate în cadrul căilor ordinare de atac.

Argumentele invocate de Stețenco Andrei în cererea de revizuire și în cererea de recurs nu cad sub incidența temeiului de casare a hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 01.11.2023 în temeiul art. 449 lit. c) Cod Procedură Civilă.

Astfel, instanța de recurs menționează, că unul din aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanţele judecătoreşti dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie (Brumărescu v. Romania, Roşca v. Moldova).

Iar revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanţe esenţiale şi convingătoare (Roşca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs conchide că cererea de revizuire corect a fost respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătoreşti irevocabile produce efecte grave pentru părţi, întrucât se încalcă principiul stabilităţii raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilităţii raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluţia definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legal, din care motiv, art. 449 CPC admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Din considerentele menţionate şi având în vedere că Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni) a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural şi administrând probele, în conformitate cu art.130 CPC, a emis încheiere legală, iar argumentele din recursul înaintat sunt neîntemeiate şi poartă caracter declarativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Steț enco Andrei şi de a menţine încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

Decide:

Recursul declarat de Steț enco Andrei se respinge.

Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 03 aprilie 2024, în cauza civilă la cererea de revizuire înaintată de Steț enco Andrei privind revizuirea Hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 01.11.2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Covali Silvia privind constatarea faptului cu valoare juridică, se menține.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului
Judecător: Adriana Garbuz

Judecătorii: Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki